

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут водного господарства та природооблаштування

05-08-110S

СИЛАБУС	Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу	
SYLLABUS	International Tourism and Recreational Complexes of the World	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВБ 2.1.11	
Освітній рівень Level of Education	Перший (бакалаврський) рівень First Bachelor's degree	
Галузь знань Field of Knowledge	10	Природничі науки Natural Science
Спеціальність Field of Study	106	Географія Geography
Освітня програма Degree Programme	Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами Constructive Geography, Water and Mineral Resources Management	

Силабус навчальної дисципліни "Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу" для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою "Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами", спеціальності 106 "Географія" Рівне. НУВГП. 2023. 17 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/19413/> (ОП 2020)

Розробники силабусу: Коротун С. І., к. геогр. н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;

Басюк Т. О., к.геогр.н., доцент кафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування;

Яковишина М. С., старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "28" серпня 2023 року

Завідувач кафедри: Коротун С.І., к. геогр. н., доцент

Керівник (гарант) ОП: Басюк Т.О., к. геогр.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 1 від "29" серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Сафоник А. П., д. т. н., професор

Попередня версія силабусу (вказати шифр) 01-05-171S

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "МІЖНАРОДНИЙ
ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ"**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами</i>
Спеціальність	<i>106 "Географія"</i>
Рік навчання, семестр	<i>4 рік навч., 7 сем.</i>
Кількість кредитів	<i>4,0</i>
Лекції:	<i>20 год</i>
Практичні заняття:	<i>20 год</i>
Самостійна робота:	<i>80 год</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

	<p>Коротун Сергій Ігорович, доцент, к.геогр.н., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи</p>
<p>Вікіситет</p>	<p>URL: https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Коротун_Сергій_Ігорович</p>
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/0000-0002-3377-5780</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>Корпоративна пошта викладача: s.i.korotun@nuwm.edu.ua</p>
	<p><i>Басюк Тетяна Олександрівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.</i></p>
<p>Вікіситет</p>	<p>URL: https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Басюк_Тетяна_Олександрівна</p>
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/0000-0003-2861-0460</p>
<p>Канали комунікації</p>	<p>Корпоративна пошта викладача: t.o.basyuk@nuwm.edu.ua</p>
	<p>Яковишина Маргарита Сергіївна, старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи</p>
<p>Лектор Вікіситет</p>	<p>https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Яковишина_Маргарита_Сергіївна</p>
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/0000-0002-0198-5812</p>
<p>Канали комунікації</p>	<p>Корпоративна пошта викладача: m.s.yakovyshyna@nuwm.edu.ua</p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Мета навчальної дисципліни "Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу" – ознайомити студентів з глобальними тенденціями і закономірностями розвитку міжнародного туризму та сформуванню у них сучасне комплексне конструктивно-географічне мислення. Важливим завданням викладання дисципліни є отримання майбутніми фахівцями-географами професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку туризму в регіонах та країнах світу, формування у студентів належного рівня знань про фактори розвитку рекреаційних комплексів, їхню спеціалізацію та різновиди в сучасних умовах; дослідження зарубіжного та вітчизняного досвіду створення й функціонування рекреаційних комплексів; засвоєння галузевої та територіальної структури рекреаційно-туристського комплексу України як складової міжнародного туристичного ринку.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5608>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Передумови вивчення забезпечують такі навчальні дисципліни: Рекреаційна географія та Природно-заповідний фонд та заповідна справа

Компетентності

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.
СК7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації
СК12. Здатність демонструвати розуміння географічних аспектів взаємодії в системі "природа-господарство-населення"

СК13. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички для характеристики геосистем регіонального та локального рівнів.

СК15. Здатність характеризувати головні напрями та завдання конструктивної географії, управління водними та мінеральними ресурсами, види планувальних робіт конструктивно-географічного та рекреаційно-туристичного спрямування в різних галузях господарства.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

ПР3. Пояснювати особливості організації географічного простору.

ПР4. Аналізувати географічний потенціал території.

ПР5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

ПР7. Визначити основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.

ПР15. Застосовувати базові положення вітчизняних, європейських та міжнародних стандартів у галузі управління водними та мінеральними ресурсами, екологічного управління, екологічного маркування, якості атмосферного повітря, ґрунту, води, поводження з відходами.

ПР18. Володіти навичками, необхідними для вирішення проблем порушення довкілля унаслідок антропогенної діяльності, розробляти проекти та реалізовувати практичні заходи, спрямовані на охорону природи.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій – 20 год. Практичні – 20 год. Самостійна робота – 80 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні вправи
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення

ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема

Кількість годин, результати навчання	Зміст тем
--------------------------------------	-----------

Тема 1. Предмет міжнародного туризму.

лекцій – 2 год. практ. – 2 год.	Суспільно-економічні передумови виникнення, етапи розвитку та особливості міжнародного туризму. Міжнародний туризм в сучасних умовах.
------------------------------------	---

ПР1; ПР3; ПР4;,
ПР5;

Форми і види міжнародного туризму. Роль туризму в національній і світовій економіці. Закони і закономірності територіальної організації світового ринку міжнародного туризму. Динаміка і прогноз розвитку міжнародного туризму. Фактори, які впливають на розвиток виїзного туризму. Структура і закономірності функціонування туристичного ринку. Конкуренція і конкурентні стратегії туристичних підприємств на галузевому ринку. Статистика туризму. Показники розвитку міжнародного туризму. Туристичні прибуття: їх структура. Формування туристичного балансу країни. Країни активного та пасивного туризму. Агентсько-операторські послуги в туризмі. Туроператорська діяльність і створення, просування та реалізація турпродукту. Основні типи туроператорів. Ціноутворення на туристичному ринку. Базисна, фактурна (Ex works, FOB, CAF, CIF) і світова ціни. Прибуток туроператора

Тема 2. Міжнародні і національні туристичні організації

лекцій – 2 год.

практ. – 2 год.

ПР1; ПР3; ПР4;,
ПР5; ПР15;
ПР18

Мета, завдання і принципи роботи міжнародних туристичних організацій. Всесвітня туристична організація. Міжнародна асоціація повітряного транспорту, Міжнародна організація цивільної авіації. Національні туристичні організації. Європейська комісія мандрівок, Азійсько-Тихоокеанська асоціація мандрівок, Карибська туристична організація. Туристична політика.

Міжнародні документи, які обумовлюють перспективи розвитку туристичної сфери в світі.

Тема 3. Державне регулювання та туристична політика в міжнародному туризмі

лекцій – 2 год.

практ. – 2 год.

ПР1; ПР3; ПР4;
ПР5; ПР15; ПР18

Механізм державного регулювання туристичної діяльності.-Туристична політика туризму. туризму. Формування міжнародної туристичної політики з використанням спеціальних бюджетних, грошових, фіскальних заходів. Планування і політика розвитку туризму в провідних країнах світу: Німеччина, Франція, Велика Британія, США та ін. Поняття інвестицій і їх класифікація. Інвестиційна привабливість, соціальне значення

та державна підтримка туризму. Ліцензування в туризмі. Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму.

Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції. Структура управління туристичною сферою в Україні. Завдання та функції ДАРТ. Недержавні громадські організації та їх місце в регулюванні та розвитку туристичної сфери.-Мультиплікативний ефект туризму. Сталий розвиток туризму та дестинацій. Туристична політика під час пандемії та військових дій-

Тема 4. Індустрія міжнародного туризму

лекцій – 2 год.
практ. – 2 год.
ПР1; ПР3; ПР4;;
ПР5; ПР15;
ПР18

Сфера гостинності. Міжнародні готельні і ресторани ланцюги. Екологічні практики в індустрії міжнародного туризму. Основні види туристичних перевезень. Залізничні, повітряні, суднохідні, автобусні компанії в туристичному бізнесі. Показники використання транспорту і його перевізна здатність. Страхування і безпека туристів. Асистанс. Виставкова та анімаційна діяльність.

Тема 5. Географія основних видів туризму на міжнародному ринку туристичних послуг

лекцій – 2 год.
практ. – 2 год.
ПР1; ПР3; ПР4;;
ПР5;ПР7; ПР15;
ПР18

Фактори розвитку міжнародного туризму. Географія основних туристичних потоків. Туризм з метою відпочинку і розваг. Спортивний туризм. Міжнародні спортивні заходи. Гірськолижний туризм. Діловий туризм, бізнес-подорожі, конгресово-виставковий туризм, інсентив-туризм. Лікувальний і оздоровчий туризм. Релігійний туризм. Як змінюється географія туристичних потоків під час природних катаклізмів. Перспективи розвитку круїзів, екотуризму, культурно-пізнавального і тематичного туризму. Популярні туристичні напрямки. Вплив соціодемографічних змін на розвиток міжнародного туризму. Вплив світових епідемій на розвиток туризму. Пандемія COVID-19 та її наслідки у сфері туризму в Україні. Вплив військових дій на туризм в Україні та світі

Тема 6. Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів

<p>лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР1; ПР3; ПР4;, ПР5; ПР7; ПР15; ПР18</p>	<p>Рекреаційні ресурси як передумова формування та функціонування рекреаційних комплексів. Поняття рекреаційно-ресурсного потенціалу. Рекреаційні ресурси – база для формування рекреаційно-ресурсного потенціалу. Співвідношення понять «рекреаційні ресурси» та «умови рекреаційної діяльності». Класифікація і склад рекреаційних ресурсів: генетичний та ситуативний підходи до визначення рекреаційних ресурсів. Природні рекреаційні ресурси. Рекреаційні ресурси природного походження: кліматичні, гідрологічні, геоморфологічні, біологічні, об'єкти природно-заповідного фонду. Формування рекреаційної інфраструктури. Аналіз інфраструктурних рекреаційних ресурсів у світі та в Україні. Особливості рекреаційних систем: різноманітність, динамічність, комфортність, стійкість, ефективність, ієрархічність. Територіальний рекреаційний комплекс як основа функціонування рекреаційного господарства на певній території. Принципи розвитку рекреаційних комплексів. Етапи формування територіальних рекреаційних комплексів: локалізаційний, концентраційний, комплексно-утворюючий (системний). Стадії формування рекреаційних комплексів: регіональна або початкова, розвитку, спеціалізації, комплексна, реконструктивна. Життєвий цикл рекреаційно-туристської послуги і цикл розвитку рекреаційних функцій території. Варіації кривої життєвого циклу рекреаційно-туристських послуг. Етапи формування територіальної структури рекреаційного обслуговування. Рекреаційне районування світу.</p>
---	--

Тема 7. Європа – провідний рекреаційний регіон світу

<p>лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР1; ПР3; ПР4;, ПР5; ПР15; ПР18</p>	<p>Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка туристичних потоків. Великі рекреаційні центри. Розвиток туризму по країнах регіону: визначні пам'ятки, елементи рекреаційної інфраструктури, ступінь розвитку рекреаційного господарства.</p>
--	---

Тема 8. Розвиток рекреаційних комплексів Американського регіону

лекцій – 2 год.

практ. – 2 год.

ПР1; ПР3; ПР4;,
ПР5; ПР15;
ПР18

Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка туристичних потоків. Великі рекреаційні центри. Розвиток туризму по країнах регіону: визначні пам'ятки, елементи рекреаційної інфраструктури, ступінь розвитку рекреаційного господарства.

Тема 9. Розвиток рекреаційних комплексів Африки, Азії, Австралії й Океанії та на Близькому Сході

лекцій – 2 год.

практ. – 2 год.

ПР1; ПР3; ПР4;,
ПР5; ПР15;
ПР18

Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка туристичних потоків. Великі рекреаційні центри. Розвиток туризму по країнах регіону: визначні пам'ятки, елементи рекреаційної інфраструктури, ступінь розвитку рекреаційного господарства.

Тема 10. Місце України в міжнародному туризмі

лекцій – 2 год.

практ. – 2 год.

ПР1; ПР3; ПР4;,
ПР5; ПР7; ПР15;
ПР18

Формування і особливості вітчизняного ринку туристичних послуг. Проблеми розвитку рекреаційного комплексу України. Статистичні показники туризму та рекреації за адміністративно-територіальними одиницями України. Характеристика рекреаційного потенціалу регіонів України. Регіони – лідери за рівнем забезпечення землями рекреаційного призначення. Рівень концентрації природно-рекреаційного потенціалу. Групування регіонів України за рівнем рекреаційного природно-ресурсного забезпечення. Аналіз сучасного стану рекреаційного природокористування в Україні. Причини неефективного використання матеріально-технічної бази рекреаційного комплексу в регіонах України. Перспективи розвитку регіональних рекреаційних комплексів України. Потенціал розвитку міжнародного туризму в Україні. Стратегія розвитку міжнародного туризму в Україні. Міжнародний туризм як засіб інтеграції України у європейський та світовий простір.

Форми та методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу» для активізації навчального процесу передбачені: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод обговорення тематичних зображень, ділові ігри, екскурсійні заняття. Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, проводиться дискусійне обговорення проблемних питань; задаються провокаційні питання.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

Студентам під час лекції надається посилання на електронний матеріал за темою, що розглядається.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;
- програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

– 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів. Шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5608>

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Рекомендована література

Основна

1. Алієна-Барановська В. М., Дахно І. І. Міжнародний туризм : навчальний посібник-довідник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 344 с.
2. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту : навч. посіб. Київ, 2004. 288 с.
3. Богатирьова Г. А., Ніколайчук О. А., Романуха О. М., Снігур К. В. Організація туристичної діяльності: методика та практика : навч. посіб. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 159 с.
4. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України. Київ : Альтерпрес, 2011. 462 с.
5. Ващенко Н. П. Рекреаційні комплекси світу. Опорний конспект. Київ : КНТЕУ, 2004. 202 с.
6. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посіб. Чернівці, 2003. 300 с.
7. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 334с.
8. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : підручник. Київ : Альтерпрес, 2002. 436 с.
9. Мальська М. П., Антонюк Н. В. **Міжнародний туризм і сфера послуг** : підручник. Київ, 2008. 661 с.
10. Мальська М., Паньків Н., Ховалко А. Історія розвитку туризму: навч. посібник. Львів : 2016. 177 с.
11. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 244 с.
12. Міжнародний туризм : навч. посібник / Т. В. Божидарнік [та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 307 с.
13. Немець Л. М., Кулешова Г. О., Соколенко А. В. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник. Харків, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 102 с.
14. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Поколодна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. Харків : ХНАМГ, 2008. 541 с.
15. Пестушко В. Ю. Туризм. Вступ до фаху : навч. посіб. Київ : НАУ, 2015. 276 с
16. Поколодна М. М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків. нац. ун-тміськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГім. О. М. Бекетова, 2017. 180с.
17. Про туризм : Закон України № 325/95-ВР від 15.09.1995. Редакція від 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства : навч. посіб. / Н. О. Алешугіна, О. В. Барановська, М. О. Барановський, О. О. Зеленська, І. В. Смаль, І. М. Філоненко. Ніжин : ФОРМ "Лук'яненко В. В. ТПК "Орхідея", 2015. 492 с.
19. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: НДУ, 2010. 336 с.

Допоміжна

20. Басюк Т. О., Яковишина М. С. Екологічний стан рекреаційних водних об'єктів Рівненської області за даними ДЗЗ. *Проблеми раціонального використання соціально-економічного, еколого-енергетичного потенціалу України та її регіонів* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції ГО «ІЕЕЕД», (15 лютого 2023 року), м. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2023. С. 90-94
21. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. Київ : Видавничо-поліграф. центр "Київський університет". 2001. 395 с.
22. Гопчак І. В., Яковишина М.С. Вплив рекреаційного навантаження на екосистеми Білоозерського масиву Рівненського природного заповідника. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Рівне : НУВГП, 2020. Вип. 2 (90). С. 3-15.
23. Громаченко К. Ю., Яковишина М. С., Вітрук Н. О. Міжнародний досвід рекреаційного використання порушених земель. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. С.-г. науки* Рівне : НУВГП, 2022. Вип.2 С.55-69. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24117/>
24. Громаченко К. Ю., Яковишина М. С. Екологічні практики ресторанного господарства м. Рівне *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Сільськогосподарські науки*. Рівне : НУВГП, 2021. Вип. 3(95). С.34-46. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/22685/>
25. Домбровська С. М., Білотіл О. М., Помаза-Пономаренко А. Л. Державне регулювання туристичної галузі України : монографія. Харків: НУЦЗУ, 2016. 196 с. 18. Іванунік В. О. Концепції оцінки рекреаційно-туристських ресурсів : навч. посібник. Чернівці : ЧНУ, 2011. 84 с.
26. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії : навч. посібник. 2-е вид. Чернівці : Книги – XXI, 2006. 423 с.
27. Коротун С., Яковишина М., Шевчук М. Подієвий туризм на Рівненщині: проблеми та перспективи розвитку. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2017. Випуск 8 (357). С. 85–93. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/15284>
28. Коротун С.І., Яковишина М.С. Етнофестивалі, як форма подієвого туризму в Рівненській області. *Вісник Львівського університету. Зб. наук. праць*. Львів: ЛНУ. 2016. Вип.40. С.117-126.
29. Коротун С. І., Кушнірук Ю. С., Яковишина М. С., Коротун О. П. Рекреаційно-туристичний комплекс Західного Полісся Меліорація та облаштування Українського Полісся : монографія / за ред. Я.М. Гадзала, В.А. Стащука, А.М. Рокочинського. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. Т.2. С. 747-776.
30. Коротун С. І., Яковишина М. С. Особливості використання природоохоронних територій у туристичній діяльності України і республіки Польща. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Вип. № 2 (74). Рівне : НУВГП, 2016. С. 163–170. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/5031/>

31. Коротун С.І., Яковишина М.С., Вітрук Н. О. Бурштинові копальні Рівненщини як об'єкт туристичної привабливості. *Українське Полісся: проблеми та тренди сучасного розвитку*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ніжин, 10-11 лютого 2022 року). Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2022. С.190-193

32. Кушнірук Ю. С. Яковишина М. С. Медичний туризм у Рівненській області: можливості та перспективи розвитку. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Серія «Географічні науки». Луцьк : Вежа-Друк, 2017. № 9 (358). С. 112-119. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/8235/>

33. Кушнірук Ю. С. Яковишина М.С., Еколого-географічні аспекти медичного туризму на Рівненщині. *Вісник НУВГП №1 (81)*. 2018. С. 42–52. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/13126/>

34. Мацола В. І. Рекреаційно-туристський комплекс України : [монографія]. Львів : ІРД НАН України, 1997. 259 с.

35. Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство: навч. посіб. для ВНЗ. Харків : Бурун Книга, 2009. 288 с.

36. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристські ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 427 с.

37. Туристичне країнознавство : країни лідери туризму : Навчальний посібник / За ред. О. О. Любіцевої. Київ : Альтерпрес, 2008. 436 с. Уварова Г. Ш. Туристське країнознавство : навч. посібник. Київ : Видавництво НАУ «НАУ-друк», 2009. 152 с. 26. Хартія туризму (1985 р.) Всесвітньої Туристської Організації. WTO, 1985. 12 с

38. Яковишина М. С., Климюк Д. М. Перспективи готельно-ресторанного комплексу «Тунель кохання Tunnel of Love» на ринку весільного туризму. *Туризм: наука, освіта, практика* : зб. тез доп. міжн. наук.-практ. конф., 15-17 березня 2018 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Нац. ун-т водн. госп. та природокор.», Рівнен. відділ Укр. географ. тов-ва ; [Редкол.: проф. Мошинський В. С. (голов. ред.) та ін.]. Рівне : видавець О. Зень, 2018. С. 312-316. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/8881/>

39. Яковишина М.С., Климюк Д.М. Готельно-ресторанний комплекс «Тунель кохання Tunnel of Love» : досвід, особливості сьогодення та перспективи. *Інноваційні технології в готельно-ресторанному бізнесі* : Матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої до 70-річчя з дня народження професора В.Ф. Доценка, 17 травня 2022 р. Київ : НУХТ, 2022 р. С. 111-112.

40. Basiuk T., Yakovyshyna M., Guzyuk A. Development of geo-tourism on the equipment as a prerequisite for the creation of geoparks. *Географія та туризм* : Матеріали VI Всеукраїнської

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Державне агентство розвитку туризму. ДАРТ. URL : <https://www.tourism.gov.ua/>
2. Державний комітет статистики України URL : <https://ukrstat.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) URL : <https://lib.nuwm.edu.ua/> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).

4. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Національна туристична організація України. URL: <https://www.ntoukraine.org/>
6. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) URL : <http://libr.rv.ua/>
7. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44). URL : <https://rivnecbcs.com.ua/>
8. Рівненщина туристична. URL: <https://rivne.travel/>
9. UNWTO. URL: <https://www.unwto.org>
10. Спілка сприяння сільського зеленого туризму Україні – www.greentour.com.ua
11. Зелений туризм (сільський відпочинок в Україні) - www.ruraltourism.com.ua
12. Українська спадщина (Історико-культурна спадщина України: пам'ятники історії, мистецтво, архітектура.
13. Офіційний сайт Всеукраїнського проекту «7 чудес України» - www.7chudes.in.ua Все про туризм.
14. Туристична бібліотека. - <https://tourlib.net/>

Методичне забезпечення

15. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>

05-08-121М Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни навчальної дисципліни «Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 «Географія» денної та заочної форм навчання / Коротун С. І., Яковишина М. С. Рівне : НУВГП, 2021. 29 с. <https://ep3.nuwm.edu.ua/22484/>

16. Опорний конспект лекцій (на електронному носію) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.

17. Пакети тестових завдань з кожної теми та загалом по курсу дисципліни.

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

1. Аналітичні навички
2. Гнучкість розуму
3. Здатність логічно обґрунтовувати позицію
5. Ініціативність
7. Критичне мислення
9. Формування власної думки та прийняття рішень

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перездавання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП»,

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----_.pdf.

Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи з Академічної доброчесності викладені сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП](#):

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/vyo>

Вимоги до відвідування

Лекції і практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Лектор

Яковишина М.С.

Автор
Старший викладач

Маргарита ЯКОВИШИНА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №652 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00